

Nurmijärvi

Nurmijärven kunnan turvallisuuksuunnitelma

Kunnanhallitus 7.12.2022

Sisällysluettelo

1 Esipuhe	3
2 Nurmijärvi	4
3 Turvallisuussuunnittelu	5
3.1 Yleistä turvallisuudesta	5
3.2 Turvallisuuden tunne	5
3.3 Arjen turvallisuus	5
3.4 Paikallinen turvallisuussuunnittelu	6
3.5 Turvallisuussuunnittelun hyödyt	6
3.6 Ennaltaehkäisevä yhteistyö	7
3.7 Ideariihi	7
4 Viranomaistilastot	9
4.1 Poliisi	9
4.2 Pelastuslaitos	10
5 Kärkihankkeet	11
5.1 Fyysisen toimitilaturvallisuuden parantaminen	12
5.2 Liikenneturvallisuus	12
5.3 Uhkatilanteet/kiusaaminen päiväkodeissa ja kouluissa	14
5.4 Turvallisuudentunteen parantaminen ..	15
6 Tavoitteista toiminnaksi	16
6.1 Toimeenpano	16
6.2 Seuranta	16
Lähteet	17

1 Esipuhe

Tämän turvallisuussuunnitelman tavoitteena on lisätä kuntalaisten turvallisuuden tunnetta, edistää viihtyisyyttä, vähentää häiriökäyttäytymistä ja vaikuttaa asenteisiin. Nurmijärven kunnan ensimmäinen turvallisuusohjelma hyväksyttiin kunnanvaltuustossa vuonna 2003, nykyisin se tunnetaan turvallisuussuunnitelman nimellä.

Turvallisuussuunnitelma ei ole lakisääteinen vaan kunnille vapaaehtoinen toimintamalli. Sisäministeriö on julkaissut turvallisuutta kaikkialla – paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset. Linjausten tarkoituksena on ohjata ja tukea kunnissa tehtävää turvallisuussuunnittelua.

Myös tämä ajantasainen ja päivitetty turvallisuussuunnitelma oli tarkoitus pitää selkeänä ja helposti luettavana. Suunnitelman pääpaino on tulevien vuosien konkreettisilla tavoitteilla, joihin kunnalla on sekä mahdollisuus että keinoja vaikuttaa.

Nurmijärven kuntastrategiassa yhtenä tavoitteena on edistää taajamien ja muiden keskeisten alueiden viihtyisyyttä panostamalla siisteyteen sekä turvallisuuteen.

Turvallisuussuunnitelmaa ovat olleet laatimassa Laurean opiskelijat Zsolt Koronáy-Pal ja Olli Airaksinen osana opinnäytetyötään. He tekivät kuntalaiskyselyn loppuvuodesta 2020 ja vastauksien tuloksia käytettiin helmikuussa 2021 pidetyn ideariihen pohjana.

Turvallisuussuunnitelma on hyväksytty kunnanvaltuustossa 14.12.2022.

2 Nurmijärvi

Kunnan yleisilme on rauhasan luonnonläheinen ja pientalovaltainen omaleimaisine kyläkeskuksineen. Nurmijärvellä voi asua taajamassa palveluiden lähellä tai maaseutumaisessa ympäristössä luonnon läheisyydessä. Nurmijärvellä on myös hyvät mahdollisuudet liikkua vapaa-ajalla. Kunnan alueella on puolitoistasataa liikuntapaikkaa ja avaraa maisemaa liikkumiseen ja retkeilyyn.

Nurmijärven kunnan väkiluku on yli 44 000 asukasta ja se onkin Suomen suurin kunta. Nurmijärvellä asuu paljon lapsiperheitä. Lähes puolet nurmijärveläisistä kuuluu työlliseen työvoimaan ja lapsia sekä opiskelijoita on lähes kolmasosa kuntalaisista. Eläkeläisiä on vajaa kuudesosa. Moni nurmijärveläinen muuttaa opiskeluaikaisena pois kunnasta, mutta vastaavasti kuntaan muuttaa paljon lapsiperheitä. Kunnan päätaajamat ovat Klaukkala, Kirkonkylä ja Rajamäki. Suurin Nurmijärven taajamista on Klaukkala, jossa asuu yli 18000 kuntalaista.

Suurin osa nurmijärveläisistä käy töissä kunnan rajojen ulkopuolella erityisesti pääkaupunkiseudulla. Eniten kotikunnassa nurmijärveläisiä työllistävät terveys- ja sosiaalipalvelut, tukku- ja vähittäiskauppa sekä hallinto- ja tukipalvelutoiminta.

3 Turvallisuuksuunnittelu

3.1 Yleistä turvallisuudesta

Hyvä ympäristö on viihtyisä ja turvallinen. Se ei ole turvallinen ainoastaan siinä merkityksessä, että rikosten todennäköisyys on pieni. Hyvä asuinympäristö myös koetaan turvalliseksi. Yleinen asenne, ihmisten ja kunnassa toimivien yhteisöjen ja yritysten vastuu omista toimistaan sekä kunnan ennaltaehkäisevät toimenpiteet ovat keinoja, joilla turvallisuutta ja sen kokemista voidaan parantaa. Turvallisuus ei synny eristäytymällä tai itsestään, vaan keskinäisellä vuorovaikutuksella ja yhteisöllisyydellä, jolloin ihmiset välittävät toisistaan ja auttavat toisiaan. Niitäkin, joita ei henkilökohtaisesti tunneta. Turvallisuus kuuluu kaikille.

3.2 Turvallisuuden tunne

Turvallisuuden tunne on omakohtainen, subjektiivinen näkemys, jonka ihminen muodostaa henkilökohtaisten olosuhteidensa, kokemustensa ja havaintojensa perusteella. Turvallisuus on läsnä jokaisen ihmisen elämässä ja jokainen kokee sen eri tavalla. Myös mm. henkilön ikä, sukupuoli ja asuinpaikka vaikuttavat tähän. Turvallisuuden tunne muodostuu arjen turvallisuuteen liittyvistä asioista. Toiselle turvallisuus tarkoittaa esteettömyyttä tai katujen kunnossapitoa. Toinen kokee turvallisuuden häiriökäyttäytymisen vähenemisenä tai syrjäytymisen ehkäisemisenä. Esimerkiksi perheiden hyvinvointi, toimivat peruspalvelut sekä katujen ja yleisten alueiden hyvä kunnossapito ja siisteys vahvistavat turvallisuudentunnetta. Koetut uhkakuvat rikosten, tapaturmien tai onnettomuuksien uhriksi joutumisesta taas vaikuttavat negatiivisesti siihen.

Häiriötilanteet aiheuttavat ihmisissä turvattomuutta ja huonontavat viihtyisyyttä yleisillä paikoilla. Häiriötoimintaa ovat mm. ilkivalta, joka kohdistuu yksilön omaisuuteen tai julkisiin tiloihin, meluaminen sekä päihteiden käyttö tai väkivallan uhka yleisillä paikoilla.

3.3 Arjen turvallisuus

Arjen turvallisuus koostuu monista eri asioista ja se on läsnä jokapäiväisessä ihmisten toiminnassa ja arkielämässä niin kotona, työpaikalla, päiväkodissa, koulussa kuin vapaa-ajalla. Perusta arjen turvallisuudelle luodaan oman kodin ja sen lähiympäristön turvallisuudella.

Turvallinen koti ja huoltajat, päiväkotia ja koulu ovat lapsen kehityksen ja kasvun kannalta tärkeässä roolissa. Kodin turvallisuudesta ja perheenjäsenten toiminnasta ja asenteista ovat vastuussa huoltajat. Kunta puolestaan parantaa lasten ja nuorten turvallisuuden tunnetta esimerkiksi ehkäisemällä syrjäytymistä ja kiusaamista niin varhaiskasvatuksessa, kouluissa kuin nuorisotyön keinoin.

Turvallisuuden kokemukseen vaikuttaa myös ympäristö, jossa asumme. Ympäristön turvallisuuteen liittyviä asioita, joita kunta omalta osaltaan toteuttaa, ovat esimerkiksi katujen kunnossapito, liikennejärjestelyt, valaistus ja julkisten tilojen esteettömyys. Kuntalaiset puolestaan voivat omalla käyttäytymisellään vaikuttaa esimerkiksi ympäristön siisteyteen ja liikenneturvallisuuteen. Turvallinen asuinympäristö siis syntyy monen tekijän yhteisvaikutuksesta ja kaikkien toimijoiden laadukkaalla perustehtävien hoidolla. Taajamien suunnittelulla ja rakentamisella syntyvät puitteet asukkaiden turvalliseen elämään.

3.4 Paikallinen turvallisuussuunnittelu

Sisäisen turvallisuuden selontekoon pohjautuva sisäisen turvallisuuden strategia ohjaa paikallista turvallisuussuunnittelua. Sisäisen turvallisuuden strategian tavoitteena on, että Suomi on hallitusohjelman mukaisesti maailman turvallisim maa asua, yrittää ja työskennellä.

Paikallisen turvallisuussuunnittelun tavoitteena on, että rikokset, häiriöt, onnettomuudet, tapaturmat ja niistä aiheutuvat vahingot vähenisivät kunnan alueella ja että alueen ihmisten turvallisuus ja turvallisuuden tunne paransivat. Paikallinen turvallisuussuunnittelu tehdään alueen asukkaita varten. Tavoitteena on lisätä asukkaiden tietoa siitä, miten heidän turvallisuudestaan ja turvallisuuden tunteestaan pidetään huolta, miten sitä parannetaan ja miten asukkaat voivat osallistua turvallisuustyöhön.

Turvallisuussuunnittelu yhdistää kunnan varautumisen ja valmiussuunnittelun kunnan turvallisuustyöhön. Tavoitteena on saavuttaa olotila, jossa asukkaiden, kunnan alueella toimivien yritysten ja yhteisöjen sekä kunnan oman toiminnan turvallisuusriskit ovat mahdollisimman pienet ja varautuminen turvallisuusriskeihin on mahdollisimman asianmukainen ja tehokas. Silloin puhutaan kokonaisturvallisuudesta.

Kaikki kunnat eroavat toisistaan ja niillä on omat ominaispiirteensä. Näitä ominaispiirteitä ovat esimerkiksi sijainti, koko, asukasluku ja ikäjakauma. Tämän takia kuntien turvallisuustilanne, haasteet ja kehittämiskohteet vaihtelevat.

3.5 Turvallisuussuunnittelun hyödyt

Paikallinen turvallisuussuunnitelma on tärkeä työväline kuntien turvallisuustyössä. Erityisen tärkeä ja toimiva työkalu se on ennalta ehkäisevän työn lisäämisessä ja kehittämisessä. Tavoitteena on, että turvallisuuteen liittyviä asioita pystytään tarkastelemaan yhtenä kokonaisuutena. Turvallisuuteen liittyvät hankkeet ja ohjelmat sisällytetään turvallisuussuunnitelmaan ja tavoitteena on viedä niitä eteenpäin tulevien vuosien aikana.

Kunnan turvallisuussuunnitelman tavoitteena on parantaa asukkaiden hyvinvointia ja sitä kautta turvallisuuden tunnetta. Samalla lähiympäristön turvallisuus ja viihtyvyys parantuvat. On tärkeä ymmärtää, että turvallisuudesta huolehtiminen on jokaisen kuntalaisen ja kunnassa toimivan yhteinen asia. Turvallisuussuunnittelulla on tärkeä osa myös kuntalaisten turvallisuuteen liittyvien asenteiden parantamisessa. Tarkoituksena on vähentää rikollisuutta ja häiriökäyttäytymistä luomalla yhteiset toimintatavat.

Kuntalaisten turvallisuuden tunteen lisääntymisen lisäksi turvallisuussuunnittelun kautta saadaan monesti myös taloudellista hyötyä. Ennakkoon puuttumisella ja suunnittelulla kunta säästää mm. aineellisissa vahingoissa sekä terveydenhoitomenoissa. Perusteellisesti tehdyllä turvallisuussuunnittelulla kunnalla on mahdollisuus nostaa imagoaan ja sitä kautta kilpailukyky ja houkuttelevuus parantuvat. Hyvällä suunnittelulla ja yhteistyöllä myös toiminta tehostuu. Turvallisuussuunnittelu auttaa myös verkostoitumisessa mm. naapurikuntien sekä muiden paikallisten toimijoiden kesken.

3.6 Ennaltaehkäisevä yhteistyö

Kuntakohtainen turvallisuustyö on pääasiallisesti ennaltaehkäisevää työtä. Parhaiten ja kustannustehokkaimmin turvallisuutta ylläpidetään ennalta estävien toimenpiteiden avulla. Turvallisuustyön onnistumisen kannalta on keskeistä, että eri tahot toimivat tiiviissä yhteistyössä. Käytännön turvallisuustyö on osa kunnan kaikkien toimialojen työtä sekä yhteistyötä kunnan ja kunnan ulkopuolisten organisaatioiden välillä. Turvallisuudesta huolehtiminen on kuntalaisten yhteinen asia ja myös asukas voi omalla aktiivisuudellaan vaikuttaa oman asuinympäristönsä turvallisuuteen.

Nurmijärvellä turvallisuusasioissa kunnan kumppaneina toimivat mm. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Itä-Uudenmaan poliisilaitos, Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä, Nurmijärven seurakunta, Puolustusvoimat, yhdistykset, yrittäjät ja kuntalaiset sekä naapurikunnat. Nurmijärvellä myös suurin osa kunnan kylistä ovat tehneet omat turvallisuussuunnitelmansa.

3.7 Ideariihi

Nurmijärven kunnassa pidettiin helmikuussa 2021 yhteinen ideariihi ja keskustelu, jonka aiheena oli nuorten tukeminen ja ilkeiden tekojen vähentäminen. Keskustelun tavoitteena oli pohtia keinoja nuorten auttamiseksi ja ilkeiden vähentämiseksi tulevaisuudessa. Keskustelussa oli mukana henkilökuntaa tilakeskuksesta, nuoriso-, hyvinvointi-, koulutus- sekä hallintopalveluista. Myös kunnanjohtaja ja Nurmijärven kunnan lähipoliisi osallistuivat keskusteluun.

Nurmijärven kiinteistöihin kohdistuva ilkeä on kasvanut vuosi vuodelta. Ilkeiden takana on pääsääntöisesti nuoriso, jota tulee Nurmijärvelle myös lähikunnista. Ilkeiden lisääntyy yleensä, kun ilmat lämpenevät ja nuorisoa on enemmän liikkeellä kuin talvella. Nurmijärven kunnalla on alueellaan noin 200 rakennusta. Kunnassa tapahtuvat ilkeiden teot ovat paikkojen/ikkunoiden rikkomista, töhrimistä, roskaamista ja pienten tulipalojen sytyttämistä rakennuksia vasten ja roska-astioiden polttamista. Eniten ilkeiden tapauksia on tällä hetkellä Klaukkalassa. Ilkeiden korjauksiin menevä rahasumma kasvaa joka vuosi. Näihin kuluihin ei ole laskettu henkilöstökustannuksia (mm. toimisto, huoltomies, korjausrakentaminen), joten todellisuudessa kustannus on huomattavasti suurempi. Se ei myöskään pidä sisällä Valkjärven tai Lepsämän koulun palokustannuksia. Edellisvuosien kustannukset ovat olleet seuraavia:

Vuonna 2021: 31 429 €	Vuonna 2018: 19 909 €
Vuonna 2020: 24 932 €	Vuonna 2017: 13 409 €
Vuonna 2019: 24 273 €	

Työttömyys on merkittävä riskitekijä nuorten syrjäytymisessä. Nurmijärvellä oli vuonna 2020 nuorisotyöttömiä 15,1% (18 - 24-vuotiaasta työvoimasta). Luku oli hieman alhaisempi kuin koko maan 16,7%. Nurmijärven nuorisotyöttömyys kuitenkin nousi selvästi edellisvuodesta 2019, jolloin se oli 8,7 %. Samana vuonna koko maan luku oli 11,5 %. Kansallinen nuorten työttömyysaste marraskuussa 2021 oli 12,1 %. Nuorten työttömyysaste elokuussa 2022 oli Nurmijärvellä 11,6 % ja kansallisesti työttömyysaste vastaavana ajankohtana oli 8,1 %.

Ideariihen keskusteluissa esiin tulleiden asioiden pohjalta päätettiin seuraavia asioita. Osa toimenpiteistä on jo käynnistetty.

- Poliisi valvoi huhtikuuhun 2021 asti Rajamäen liikekeskus Lähteen, K-Supermarket Kirkonkylän, Myllykukon, Klaukkalan Citymarket ja Kivatien alueita
- Koronanyrkkiyhmä on toiminut nuorison tukena ja nuorisotoimi on jalkautunut onnistuneesti nuorten pariin
- Nuorisopalvelut ovat aloittaneet Mäntysalon koululla yhteistyön 5. luokan oppilaiden kanssa
- Lukiolaisille on lisätty psykiatrisen sairaanhoitajan palveluita
- Seurakunnan vapaaehtoisten hyödyntäminen varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Seurakunta on tarkistanut vapaaehtoisten taustat ja antanut heille kuukauden koulutuksen
- Vapaaehtoisten vanhempien hyödyntäminen kouluissa tukemaan nuoria (kuuntelu ja keskustelu)
- Kunnan sisäisten henkilösiirtojen avulla saatava tilapäinen apu tukemaan nuorten hyvinvoinnin edistämisen tueksi.
- Hyvinvointikartoitus ja fiiliskysely järjestettiin kouluissa maaliskuussa 2021
- Rehtoreille ja opettajille korostetaan poissaolo-ohjeiden noudattamista
- Maaliskuussa 2021 Lions järjesti kasvattajien illan, jonka aiheena oli koulukiusaaminen ja nuorisoväkivalta. Mukana oli poliisin ja sivistystoimen edustajia.
- Röykän koulun katolle kiipeäminen estetään
- Koronanyrkkiyhmä tekee tiedotusraamin ja vie asian kunnan viestintään ja kunnanjohtajalle. Tarkoitus on tuoda esille positiivisia asioita.
- Kiinteistöjen pimeiden nurkkien läpikäynti ja valaistuksen muutokset
- Poliisin toiveena oli, että valvontakameroiden materiaali olisi saatavissa yhdestä keskitetystä paikasta
- Tilakeskus tarkistaa kohteiden kameravalvonnan suuntauksia
- Valvontakameroita lisätään määrärahojen puitteissa
- Piirivartiointia lisättiin vuoden 2021 kesän aikana
- Piirivartiointikierrokset kunnan eri alueilla viikonloppuisin aloitettiin joulukuussa 2021 ja piirivartiointi jatkuu toistaiseksi

4 Viranomaistilastot

4.1 Poliisi

Rikoslakiperusteisten rikosten määrä on kasvanut Nurmijärvellä 2017 vuodesta lähtien joka vuosi. Vuonna 2017 Nurmijärvellä kirjattiin 2372 rikoslakirikosta ja vuonna 2022 määrä oli kasvanut 3233 rikoslakirikokseen. Edes vuoden 2020 korona-epidemia ei saanut rikoslakirikosten kokonaismäärää laskemaan edeltävältä vuodelta. Vuoden 2020 tilastoissa kasvua edellisiin vuosiin on havaittavissa erityisesti henkeen ja terveyteen kohdistuneissa rikoksissa, omaisuusrikoksissa, huumausainerikoksissa ja liikenne rikoksissa.

Itä-Uudenmaan poliisin edustaja kertoi, että poliisin tuntuman mukaan nuorten ja nuorten aikuisten tekemät vahingonteot ovat lisääntyneet kuten myös heidän päihteen käyttösä ja sitä kautta rikollisuus ylipäättään. Poliisin mukaan kouluissa lasten ja nuorten väkivaltaisuus on myös lisääntynyt ja mahdollisesti korona-aikana erityisesti konkretisoitunut, kun ylimääräistä aikaa on entistä enemmän. On myös mahdollista, että korona-epidemiasta johtuen korjaavat palvelut eivät ole toimineet entisellä tasollaan. Poliisin näkökulmasta katsottuna kunnan kiinteistöjen vartiointia pidetään puutteellisena ja taajama-alueen valaistusta (katuvalot yms.) toivottiin pidettävän päällä myös yöaikaan. Tämän lisäksi kiinteistöjen valvontakamerat tulisi saada ainakin kriittisissä kohteissa ajan tasalle. Poliisin edustaja toivoi myös lisää koulutusta kunnan eri virastojen/koulujen työntekijöille siitä, miten heidän tulisi toimia uhkatilanteissa ja näin edesauttaa turvallisuuden tunteen parantamista.

Poliisille ilmoitetut rikoslakirikokset Nurmijärven kunnassa	2018	2019	2020	2021
Omaisuusrikokset	1 127	1 287	1 467	1 479
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	186	193	243	215
Seksuaalirikokset	19	22	29	25
Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaista ja yleistä järjestystä vastaan	42	47	59	40
Rikokset rikoslain 42, 43 tai 44 lukua vastaan	29	44	48	33
Liikenne rikokset	819	808	971	1 148
Muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset	181	240	400	220
Huumausainerikokset (uudet RL 50-luku)	66	81	124	73
Rikoslakirikokset	2 469	2 722	3 341	3 233

Taulukko: Itä-Uudenmaan poliisilaitos

4.2 Pelastuslaitos

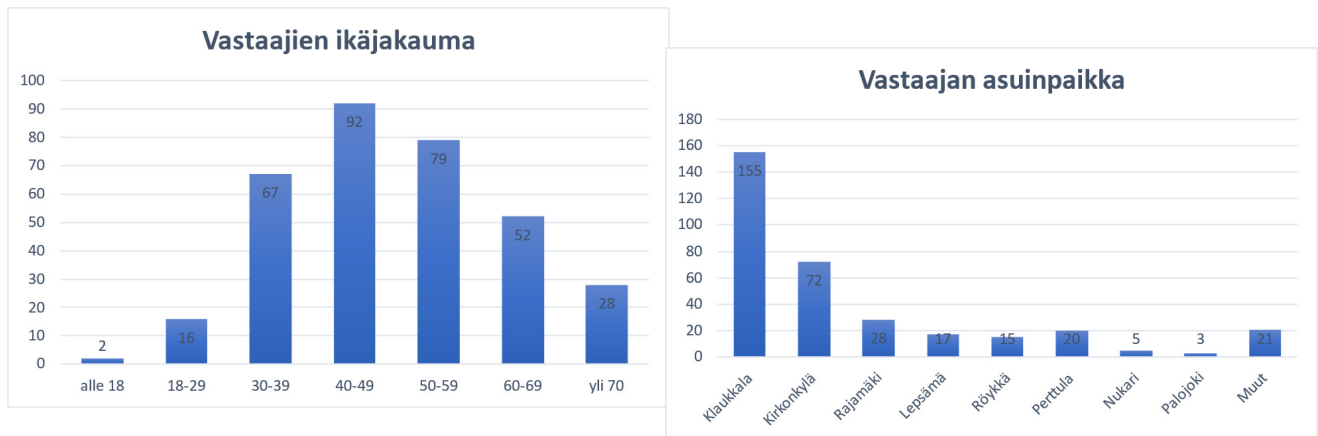
Vuonna 2021 jatkunut koronapandemia vähensi selvästi Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tehtävien määrää Nurmijärvellä. Pelastustehtäviä oli yhteensä 7842 kappaletta vuonna 2021 koko alueella. Lisäystä vuoteen 2020 oli liki tuhat tehtävää (v. 2020 oli yhteensä 6856 sammutus- ja pelastustehtävää ja vuonna 2019 oli 8002 tehtävää). Lisäystä tapahtui eniten liikenneonnettomuuksissa (lisäys 249 tehtävää), joka selittyy suurimmalta osaltaan liikennemäärien kasvulla. Rakennus- ja huoneistopalojen määrä laski neljäntenä vuotena peräkkäin.

Pelastustoimen tehtävät Nurmijärvellä	2017	2018	2019	2020	2021	Yht.
Rakennuspalo	10	16	13	8	12	59
Rakennuspalovaara	9	10	15	14	18	66
Maastopalo	16	33	25	15	12	101
Liikennevälinepalo	19	14	29	16	23	101
Muu tulipalo	15	17	30	16	18	96
						0
Liikenneonnettomuus	126	125	139	119	151	660
Öljyvahinko	16	16	15	20	19	86
Vaarallisten aineiden onnettomuus	3	6	4	3	2	18
						0
Sortuma/sortumavaara	0	0	1	0	1	2
						0
Hätäkeskukseen liitetyn paloilmoittimen tarkastustehtävä	106	87	81	82	82	438
Muun paloilmoittimen tai palovaroittimen tarkastustehtävä	8	6	21	15	23	73
Muu tarkastus- /varmistustehtävä	63	66	69	57	71	326
Ensivastetehtävä	170	233	179	91	128	801
Ihmisen pelastaminen	11	9	7	12	15	54
Eläimen pelastaminen	7	10	15	14	9	55
Vahingontorjuntatehtävä	75	79	36	101	91	382
Avunantotehtävä	50	68	68	49	73	308
						0
Virka-aputehtävä	12	11	15	28	19	85
Yhteensä	716	806	762	660	767	3711

Taulukko: Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

5 Kärkihankkeet

Ennen turvallisuussuunnitelman tekoa ja kärkihankkeiden määrittämistä toteutettiin Nurmijärven kunnan asukkaille turvallisuuskysely. Turvallisuuskyselyyn vastasi 336 kuntalaista. Kyselyssä nousi esille mm. toivomukset poliisin näkyvyyden ja vartiointin sekä kameravalvonnan lisäämisestä, liikenneturvallisuuden kehittämisestä ja erityisesti kevyen liikenteen huomioon ottamisesta, koulukiusaamisen ehkäisemisestä ja mahdollisuudesta tarjota nuorille enemmän tiloja ja tekemistä. Lisäksi noin 40 % kuntalaisista koki, että turvallisuuden tunne oli huono tai ainakin huonontunut entisestä.

Turvallisuuskyselyssä kysyttiin, mitkä ovat kuntalaisten mielestä kolme tärkeintä kehityskohdetta, jotka tulisi ottaa huomioon kunnan turvallisuuden kehittämisessä. Vaihtoehdot oli valmiiksi määriteltä. Vastaukset jakautuivat seuraavanlaisesti:

- Häiriökäyttäytyminen, päihteiden käyttö ja väkivallan uhka yleisillä paikoilla 175 kpl
- Varhaiskasvatuksen ja oppilaitosten turvallisuus (esim. kiusaaminen) 153 kpl
- Liikenneturvallisuus 123 kpl
- Syrjäytymisen estäminen 105 kpl
- Nuorisotyön parantaminen 82 kpl
- Valaistuksen parantaminen 68 kpl
- Ympäristön roskaisuus/epäsiisteys 61 kpl
- Katujen kunnossapito ja niiden esteettömyys 59 kpl
- Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäiseminen 46 kpl
- Julkisten tilojen turvallisuus (esim. esteettömyys, häiriökäyttäytyminen) 45 kpl
- Graffitit, töhryt ja muu omaisuuden tahallinen vahingoittaminen 44 kpl
- Yhteisöllisyyden kehittäminen 39 kpl
- Kunnan turvallisuusviestinnän kehittäminen 12 kpl

5.1 Fyysisen toimitilaturvallisuuden parantaminen

Kunnan toimitilojen lukitus ja muu turvatekniikka vaihtelee eri kiinteistöjen osalta. Myös turvallisuus-kulttuurissa ja -käytännössä on eroja kunnan sisällä kunnan eri toimijoiden välillä. Kunnan tarkoituk-sena on käydä läpi lukitukset/kamerat sekä muut turvallisuuteen liittyvät käytännöt ja ohjeet. Nämä toimenpiteet auttavat yhtenäistämään käytäntöjä kunnan toimijoiden keskuudessa. Näiden toimenpi-teiden avulla saadaan myös tarkistettua ja tarvittaessa päivitettyä ns. ongelmapaikkojen valaistuksen ja valvontakameroiden riittävyys ja asianmukainen toiminta.

Kunta hyödyntää lukituksen ja kameravalvonnan osalta ulkopuolista turvatekniikankonsulttia. Audi-tointia käyttämällä kunta selvittää nykyisten kiinteistöjen toimintojen ja käytäntöjen nykytilan sekä mahdolliset kehityskohteet. Auditoinnissa kunnalla on mahdollisuus hyödyntää Laurean turvallisuusa-lan opiskelijoita.

Toimivalla ja kattavalla kameravalvonnalla saadaan vähennettyä ja selvitettyä paremmin ilkivaltata-pauksia. Lisäämällä valaistusta tai vaihtamalla se tehokkaammaksi saadaan toimipaikkojen ”pimeitä kohtia” poistettua. Myös liiketunnistimella toimivia valaisimia käytetään paikoissa, joissa ei haluta, että valaistus on koko ajan päällä, mutta ei kuitenkaan haluta sen olevan pimeänä ihmisten liikkuesssa siellä.

Toimenpide	Vastuutaho	Seuranta	Aikataulu/muuta
Turvallisuusauditointien tekeminen	Turvallisuuspäällikkö Kiinteistön nimetty vas-tuushenkilö	Säännöllisesti, vähintään vuosittain	Turvallisuuden vuosisuun-nitelmaan.
Kameravalvonnan tarkas-taminen ja kehittäminen, turvallisuuspalveluiden käyttäminen	Turvallisuustyöryhmä Turvallisuuspäällikkö Sopimusyhteistyö turvalli-suusyrityksen kanssa.	Säännöllisesti, vähintään vuosittain	Käydään läpi säännölli-sesti nykyistä laitekantaa ja uusitaan tarpeen mu-kaan.
Valaistuksen parantami-nen ja lisääminen	Tilakeskus Ylläpito, Ohjelma	Säännöllisesti, vähintään vuosittain	Käydään läpi säännölli-sesti ja uusitaan tarpeen mukaan.

5.2 Liikenneturvallisuus

Liikenne koettiin turvallisuuskyselyn vastausten perusteella uhaksi ja turvallisuuspuutteeksi. Kunnalla ei ole merkittäviä mahdollisuuksia vaikuttaa poliisin näkyvyyteen ja liikenteen valvontaan. Kunta voi omalta osaltaan vaikuttaa liikenneturvallisuuteen ja sitä kautta liikkumisen turvallisuuteen monilla muilla tavoilla.

Kunta pyrkii jo asemakaavojen ja katusuunnitelmien laatimisen yhteydessä huomioimaan myös liiken-neturvallisuuteen liittyvät asiat.

Kunnassa toimii laajapohjainen liikenneturvallisuustyöryhmä, joka pyrkii tiedottamalla ja valistamalla edistämään eri ikäisten ihmisten liikenneturvallisuutta.

Kunnan ja Uudenmaan ELY-keskuksen yhteistyössä laatima Turvallisen ja kestävä liikkumisen suun-nitelma valmistui 12/2020. Suunnitelmassa selvitettiin monesta eri näkökulmasta liikenneturvallisuu-teen liittyviä havaintoja ja puutteita sekä kunnan hallinnoiman katuverkon että ELY-keskuksen hallin-noiman maantieverkon osalta. Kunta on omalta osaltaan käynnistänyt ja jo toteuttanutkin joidenkin Turvallisen ja kestävä liikkumisen suunnitelmassa esitettyjen pienten ja kustannustehokkaiden

toimenpiteiden suunnittelun. Lisäksi kunta saa runsaasti liikenneturvallisuuteen liittyvää palautetta kuntalaisilta monia eri kanavia pitkin. Myös kuntalaispalaute huomioidaan liikenneturvallisuustoimenpiteitä arvioitaessa ja suunniteltaessa. Kunta varaa vuosittain määrärahaa investiohjelmassa liikenneturvallisuuden parantamisen suunnitteluun ja parantamiseen.

Turvallisuuskyselyssä nousi esille myös nuorten ja nuorten aikuisten huono liikennekäyttäytyminen mopoilla ja autoilla liikkuessaan. Kunta pyrkii sivistystoimen ja poliisin kanssa yhteistyössä yhteistyölä parantamaan nuorten asenteita liikenteessä. Myös nuorten vanhemmilla on omalla esimerkillään suuri vastuu nuorten liikennekäyttäytymisen parantamisessa.

Toimenpide	Vastuutaho	Seuranta	Aikataulu
Liikenneturvallisuustoimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen	Tekninen keskus	Säännöllisesti, vuosittain	Ohjelman mukainen aikataulu
Nuorten liikennekäyttäytymiseen vaikuttaminen	Sivistystoimi, Poliisi, Liikenneturva	Säännöllisesti, vuosittain	Säännölliset opetustunnit vuosittain kouluissa

5.3 Uhkatilanteet sekä kiusaaminen päiväkodeissa ja kouluissa

Turvallisuuskyselyssä nousi jossain määrin esiin koulukiusaaminen. Lisäksi syksyllä 2020 kunnan työntekijöiden tekemistä poikkeamailmoituksista suurin osa tuli kouluista ja päiväkodeista ja ilmoituksen syynä oli väkivalta tai sen uhka joko toista lasta tai henkilökuntaa kohtaan. Poikkeamailmoituksissa oli kuitenkin hyvin vähän ilmoituksia suoranaisestä kiusaamisesta kouluissa. Ilmoitusmäärissä oli isoja eroja eri päiväkotien ja koulujen välillä (joistakin paikoista ilmoituksia tuli säännöllisesti ja joistain taas ei yhtään).

Kunta luo yhteiset käytännöt, miten henkilökunta ilmoittaa päiväkodeissa ja kouluissa tapahtuneista tilanteista. Samalla kunnalla jää dokumentoitu tieto tapahtumista, joka helpottaa mahdollisia jatko-toimenpiteitä ja resurssien kohdentamista oikeisiin paikkoihin. Ilmoittaminen tapahtumista tehdään yhteisten ohjeiden mukaisesti poikkeamailmoitusjärjestelmän kautta.

Toimenpide	Vastuutaho	Seuranta	Aikataulu
Yhteiset käytännöt/toimintatavat haastaviin tilanteisiin työntekijöille	Turvallisuuspäällikkö, työhyvinvointipäällikkö, tulosaluepäälliköt ja lähiesimiehet	Säännöllisesti, vuosiraportit johtoryhmissä	Turvallisuuden uudet ohjelmat otetaan käyttöön kevään 2023 aikana, tämä yhtenäistää toimintatavat ja ohjeet löytyvät kaikille samasta paikasta.
Poikkeamailmoitusten tekemisen yhtenäistäminen	Työhyvinvointipäällikkö Turvallisuuspäällikkö	Säännöllisesti, vuosiraportit	Uusi ohjelma otetaan käyttöön vuoden 2022 lopussa, joka yhtenäistää toimintatavat.
Henkilökunnan säännölliset koulutukset uhka- ja vaaratilanteiden ennakointiin.	Turvallisuuspäällikkö Työhyvinvointipäällikkö	Koulutuksiin osallistuminen	vuosi 2023

5.4 Turvallisuudentunteen parantaminen

Kuntalaisille tehdyn turvallisuuskyselyn perusteella noin 40 % vastaajista ilmoitti negatiivisia asioita asuinalueensa turvallisuudesta. Nämä negatiiviset asiat heikentävät kuntalaisten kokemaan turvallisuuden tunnetta. Noin 32 % vastaajista toivoi lisää poliisin näkyvyyttä ja etenkin Klaukkalan torin ja Osuuspankin kiinteistön ympäristössä esiintyvä häiriökäyttäytyminen ja ilkivalta tuli esille monessa vastauksessa.

Mielikuvilla on suuri vaikutus siihen, miten turvallisuus koetaan. Positiivisilla asioilla ja niistä viestimisellä on mahdollisuus lisätä kuntalaisten turvallisuuden tunnetta. Kunnan turvallisuusviestinnällä on merkittävä rooli kuntalaisten turvallisuuden tunteen parantamisessa. Turvallisuuden tunteen parantamiseksi on tehtävä myös yhteistyötä eri toimijoiden kanssa kuten esimerkiksi poliisilaitoksen viestinnän kanssa. Viestinnän avoimuudella kunta pystyy vaikuttamaan positiivisesti kuntalaisten turvallisuuden tunteeseen.

Kunnan tavoitteena on tiedottaa avoimesti ja etukäteen kotisivuilla ja muilla kanavilla tulevista turvallisuuteen liittyvistä palveluista tai muutoksista, esimerkiksi liikennejärjestelyistä turvallisuuden parantamiseksi tai tehdystä sopimuksista vartiointiliikkeen kanssa.

Toimenpide	Vastuutaho	Seuranta	Aikataulu
Positiivisten asioiden esille nostaminen	Kunnan viestintäyksikkö yhdessä toimialojen kanssa	Säännöllisesti, vähintään vuosittain	Turvallisuuden vuosikellon mukaisesti
Yhteistyö eri toimijoiden kanssa	Turvallisuuspäällikkö pitää yllä yhteistyöverkostoja	Säännöllisesti, vähintään vuosittain	Turvallisuusviestintä mukaan turvallisuuden vuosikelloon
Kunnan turvallisuusviestinnän hyödyntäminen	Kunnan johtoryhmä tukee turvallisuuspäällikköä	Säännöllisesti, vähintään vuosittain	Kunnan julkaisut <u>2-4</u> kertaa vuodessa

6 Tavoitteista toiminnaksi

6.1 Toimeenpano

Kuntalaisten turvallisuuden parantaminen ei ole pelkästään kunnan vastuulla, vaan se on monen toimijan yhteistyötä, kuten tässäkin esityksessä on tuotu esille. Kirjallinen suunnitelma tulee julkaisun jälkeen ottaa osaksi käytännön työtä, jotta saatava hyöty olisi käytössä kuntalaisten arjessa. Turvallisuussuunnitelma tulee saattaa osaksi kunnan ja sen eri toimialojen jokapäiväistä toimintaa. Sen takia turvallisuustyön toteuttaminen ja seuranta on osa jokaisen toimijan arkipäivän työtä. Se on osa jokaisen toimijan ja toimialan omaa kehittämistyötä.

Turvallisuussuunnitelman toteutuminen edellyttää poliittisten päättäjien, kunnan eri toimialojen, työntekijöiden, eri viranomaistahojen, järjestöjen ja kuntalaisten sitoutumista suunnitelman toteutumiseen. Turvallisuus on olennainen osa hyvinvointia ja sitä toteutetaan myös kuntastrategian kautta erilaisin ohjelmin ja suunnitelmin. Turvallisuussuunnitelman toiminnasta ja tuloksista viestitään koko suunnitelman voimassaoloajan.

6.2 Seuranta

Kunnanvaltuusto hyväksyy Nurmijärven turvallisuussuunnitelman. Suunnitelman hyväksymisen jälkeen sen toteuttaminen tulee varmistaa yhtenäisellä johtamisella. Sen toteutumista tulee arvioida säännöllisesti, mieluiten kerran vuodessa ja tehdä siihen tarvittavia tarkastuksia. Turvallisuussuunnitelma on yhteydessä myös kunnan hyvinvointikertomukseen.

Seuranta toteutetaan siten, että vastuutahoiksi nimetyt toimialajohtajat raportoivat tehdyistä toimenpiteistä turvallisuustyöryhmälle. Turvallisuustyöryhmä koostaa turvallisuussuunnitelman toimeenpanon etenemisestä kirjallisen tilannekatsauksen vuosittain kunnan johdolle. Suunnitelma päivitetään kunkin valtuustokauden aikana.

Turvallisuussuunnitelma löytyy sähköisenä kunnan kotisivuilta ja suunnitelman toimenpiteistä ja niiden toteutumisesta viestitään kunnan kotisivuilla ja muilla kanavilla.

Lähteet

Hyvä elämä – turvallinen arki. Valtioneuvoston periaatepäätös sisäisen turvallisuuden strategiasta. Sisäministeriön julkaisu 15/2017. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80782/sisaisen-turvallisuuden-strategia-verkko.pdf?sequence=4&isAllowed=y>

Kuntaliitto. Paikallinen turvallisuussuunnittelu. <https://www.kuntaliitto.fi/yhdyskunnat-ja-ymparisto/turvallisuus-ja-varautuminen/arjen-turvallisuus/paikallinen-turvallisuussuunnittelu>

Nurmijärven seurakunta. Apua ja tukea elämään. <https://www.nurmijarvenseurakunta.fi/apua-ja-tukea>

SPEK (Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö). Kokonaisturvallisuuden sanasto. https://turvallisuuskomitea.fi/wp-content/uploads/2018/02/Kokonaisturvallisuuden_sanasto.pdf

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Tilastotietoja suomalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista. <https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/haku>

Turvallisuutta kaikkialla – paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset. Sisäministeriön julkaisuja 2019:2. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161278/SM_2_2019_Turvallisuutta%20kaikkialla.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Nurmijärvi

Nurmijärven kunta

PL 37, 01901 Nurmijärvi

Puh. (09) 250 021

nurmijarvi.fi